

Ба Шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-059-и назди ДМТ, суроға: 734025, ш. Душанбе, Буни Ҳисорак, Шӯрои диссертатсионии факултети ҳуқуқшиносӣ

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Раҳимзода Муъмин Сайфулло дар мавзӯи «Ҳимояи давлатии иштирокчиёни муурофияи ҷиноятӣ: вазъи батанзимдарории ҳуқуқӣ, амалия ва дурнамои инкишофи он», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 12.00.09 – муурофияи ҷиноятӣ пешниҳод шудааст.

Муурофияи ҷиноятӣ ҳамчун соҳаи мустақили ҳуқуқ аз маҷмӯи меъёрҳои ҳуқуқӣ иборат аст, ки онҳо муносибатҳои муайяни ҷамъиятиро ҳангоми пешбурди парвандаи ҷиноятӣ ба танзим мебароранд. Яке аз чунин меъёр, моддаи 12 Кодекси муурофиявии ҷиноятӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба сифати принципи ҳифзи ҳуқуқу озодиҳои шахс, пешбинӣ шудааст, ки дар қисми 3-уми моддаи мазкур паҳлуҳои батанзимдарории ҳимояи давлатии иштирокчиёни муурофияи ҷиноятӣ мебошад. Мутобиқи моддаи мазкур мақомоти таҳқиқ, тафтишот, прокуратура ва суд вазифадоранд, ки ҳангоми мавҷуд будани маълумоти кофӣ ба ҷабрдида, шохид ё дигар шахсони дар муурофия иштироккунанда, инчунин ба аъзои оилаи онҳо ё ҳешовандони наздикашон бо куштор, зӯроварӣ, несту нобуд кардан ё осеб расонидан ба молу мулк ё бо дигар амалиёти ғайриқонунӣ таҳдид мекунанд, барои ҳифзи ҳаёт, саломатӣ, шаъну шараф ва молу мулки ин шахсон, инчунин барои муқаррар кардани гунаҳкорон ва ба ҷавобгарӣ кашидани онҳо дар доираи салоҳияти худ чораҳои пешбиниамудаи қонунро андешанд.

Падидаи ҳимояи давлатии иштирокчиёни муурофияи ҷиноятӣ зарурияти тавсифи маҷмӯавӣ дошта, тадқиқи он муносибати амиқи алоҳида ва васеъро талаб менамояд. Ҳимояи давлатии иштирокчиёни муурофияи ҷиноятӣ масъалаи сиёсӣ-давлатӣ ҳам дорад, вале диссертант онро ҳамчун масъалаи илми муурофияи ҷиноятӣ мавриди баррасӣ қарор дода, дар ин ҷода ба дастовардҳои мусбӣ ҳам ноил гаштааст. Бо ин мақсад таҳлили мавзӯи «Ҳимояи давлатии иштирокчиёни муурофияи ҷиноятӣ: вазъи батанзимдарории ҳуқуқӣ, амалия ва дурнамои инкишофи он», аз ҷониби муаллиф саривақтӣ буда, аҳамияти калони илмӣ ва амалӣ дорад.

Мубрам будани мавзӯ дар автореферати диссертатсия бо тариқи мукамал баён гаштааст.

Муаллиф дар сатҳи тадқиқи илмии мавзӯ олимони ватанӣ ва хориҷиеро, ки оид ба паҳлуҳои гуногуни мавзӯи мазкур ва ҳуқуқи инсон тадқиқот бурдаанд, бо ишора ба асарҳои онҳо, номбар кардааст (с.7-10).

Диссертант дар автореферати диссертатсия ба таври дақиқ мақсад ва вазифаҳои (с.10) тадқиқотро муайян намудааст. Муаллиф ба паҳлуҳои таърихӣ, мафҳум ва моҳият, батанзимдарории ҳуқуқӣ, субъектон, асос, сабаб, шарт ва тартиби татбиқи ҳимояи давлатии иштирокчиёни мурофиаи ҷиноятӣ тавачҷӯхи хоса зоҳир намуда, омилҳои таъсиррасон ба дурнамои инкишофи ҳимояи давлатии иштирокчиёни мурофиаи ҷиноятиро ошкор сохтааст. Барои ноил шудан ба мақсади тадқиқот муаллиф якчанд вазифаҳои диққро мавриди таҳлили илмии худ қарор додааст. Аз мазмуни автореферат бармеояд, ки вазифаҳои гузошташуда сарбаландона ба иҷро расонида шудаанд.

Навгонии илмии рисола асосан дар хулосаҳои илмӣ, маҷмӯи пешниҳод ва нуқтаҳои илмие, ки муаллиф ба ҳимоя пешкаш сохтааст, ифода меёбад.

Нуқтаҳои асосие, ки навгонии тадқиқоти диссертатсиониро аз ҷониби муаллиф ба ҳимоя пешниҳод гардидаанд, боиси дастгири мебошанд (с.13-16).

Вобаста ба мавзӯи рисола муаллиф дар конференсияҳои гуногун баромад намуда, 12 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 6 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷоп расонидааст.

Соҳтори рисола аз муқаддима, се боби фароғири ҳашт зербоб, хулоса, замима ва рӯйхати адабиёти истифодашуда иборат мебошад, ки пайдарҳамии мантиқии тадқиқотро ба таври комплексӣ нишон медиҳанд.

Ҳамин тариқ, автореферати диссертатсияи Раҳимзода М.С., шаҳодатгари он аст, ки рисолаи илмӣ ӯ тадқиқоти мустақили илмӣ-тахассусӣ буда барои рушди илми ҳуқуқшиносӣ дар Тоҷикистон аз аҳамият ҳолӣ нест.

Дар қатори дастовардҳои мусбат ва илман асосноки автореферати рисолаи тақризшаванда аз нигоҳи мо баъзе ҳолатҳои низ ҷой доранд, ки баҳри такмил додани қонунгузориҳо, аз мадди назари муаллиф берун мондааст.

Дар банди 10-и навгонии тадқиқоти диссертатсионӣ ба Кодекси мурофиавии ҷиноятӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон механизми татбиқи ҳимояи давлатии иштирокчиёни мурофиаи ҷиноятиро на танҳо дар моддаи 273 КМҶ балки дар пешбурди тафтишоти пешакӣ, алалхусус ҳангоми шинос шудан бо маводи парвандаи ҷиноятӣ ба моддаи 241 КМҶ низ пешниҳод менамуд.

Ҳолати зикргардида, аҳамияти илмӣ, амалӣ ва баҳои мусбати тадқиқоти диссертатсионии мазкурро паст намекунад. Бо назардошти матни автореферат муайян намудан мумкин аст, ки он ифодакунандаи мазмуну муҳтавои рисола буда, ба талаботи навиштани чунин корҳои илмӣ ҷавобгӯӣ мебошад. Бо боварӣ гуфтан мумкин аст, ки муаллиф аз уҳдаи баррасӣ ва тадқиқи масъалаҳои дар наздаш гузошташуда баромада, хулосаҳои зарурӣ ва асосноки илмиро вобаста ба ҳимояи давлатии иштирокчиёни муҳофизатчиноятӣ пешниҳод намудааст.

Дар асоси гуфтаҳои боло ба хулоса омадан мумкин аст, ки диссертатсияи унвонҷӯ дар доираи меъёрҳои илмӣ навишта шуда, ҷавобгӯӣ талаботи зарурӣ мебошад ва муаллифи он Раҳимзода Муъмин Сайфулло дар соҳаи ихтисоси 12.00.09. – муҳофизатчиноятӣ, барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ сазовор мебошад.

**Сардори факултети фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯии
Академияи Вазорати корҳои дохилии
Ҷумҳурии Тоҷикистон,
номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ,
полковники милитсия
18 июни соли 2020**

Нозиров Нақиб Алиевич

Имзои Нозиров Н. А. - ро тасдиқ менамоям:

**Сардори шӯбаи кадрҳои
Академияи Вазорати корҳои дохилии
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Абдуллозода А.Ё.

18 июни соли 2020

Муассисаи давлатии таълимии таҳсилоти олии касбии “Академияи Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон” 734012, ш.Душанбе, кӯчаи М. Мастонгулов, 3.

Тел.: (+992 37) 226-60-42, 226-33-47
сайт: www.avkd.tj

факс: 226-30-19, 226-60-43
e-mail: avkd.tj@mail.tj